

**MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
INSPECȚIA MUNCII**

INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ SIBIU

OPERATOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL ÎNREGISTRAT LA AUTORITATEA NAȚIONALĂ
DE SUPRAVEGHERE A PRELUCRĂRII DATELOR CU CARACTER PERSONAL SUB NR. 3447
Sibiu, Calea Dumbrăvii, nr. 17; Tel: 0269 - 217.516; 210.469; Fax: 0269 - 214.712
Cod Fiscal: 12371509, cont nr.RO92TREZ5765032XXX010278 B.N. Trezoreria Sibiu
www.itmsibiu.ro; email: itmsibiu@itmsibiu.ro

Nr. 40 / 22.09.2010

COMUNICAT DE PRESĂ

„MUNCA LA NEGRU” – formă de evaziune fiscală

Revenim la lucrările noastre anterioare referitoare la starea pieței muncii și aducem la cunoștința publicului intensificarea acțiunilor de control având ca scop **combaterea muncii fără forme legale** determinată de:

1. Memorandumul de Înțelegere din 23 iunie 2009 între Comunitatea Europeană și România, în baza căruia, Consiliul Uniunii Europene a adoptat o decizie privind alocarea pentru România a unei asistențe financiare pe termen mediu în valoare de până la 5 miliarde euro, eliberarea fiecărei tranșe de împrumut urmând să se facă pe baza implementării satisfăcătoare a programului economic al Guvernului României.

Programul economic include și măsuri de reformă structurală, una dintre măsurile avute în mod special în vedere fiind soluționarea problemei muncii nedeclarate, prin creșterea semnificativă a intensității controalelor și administrarea unor amenzi administrative suficient de descurajatoare în cazul neconformării.

2. Hotărârea C.S.A.T. nr.69/2010 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.

3. Programul de guvernare pentru perioada 2009 – 2012, prevede, la Capitolul 7 “Piața Muncii”, intensificarea procesului legislativ și de aplicare a măsurilor instituționale care vizează reducerea muncii la negru, precum și redimensionarea competențelor și a atribuțiilor instituțiilor de control în scopul creșterii exigenței și responsabilității în actul de control al raporturilor de muncă, precum și în ceea ce privește asigurarea securității și sănătății în muncă.

Potrivit art.279, lit.e) din **Codul Muncii**, cu modificările și completările ulterioare, “primirea la muncă a persoanelor fără încheierea unui contract individual de muncă, potrivit art.16, alin.1, cu amendă de la 3.000 lei la 4.000 lei pentru fiecare persoană identificată, fără a depăși valoarea cumulată de 100.000 lei”.

În Comunicarea Comisiei Comunităților Europene din 1998, munca ilegală sau nedeclarată este definită ca fiind **„orice activitate remunerată care este legală în ceea**

ce privește natura sa, dar care nu este declarată autorităților publice, având în vedere diferențele din sistemul de reglementare al statelor membre”.

Prin urmare, munca fără forme legale constituie și o formă de evaziune fiscală, prin sustragerea de la plata contribuțiilor la: bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale, bugetul asigurărilor de sănătate și bugetul asigurărilor pentru șomaj.

Interesat, în primul rând, în combaterea și reducerea muncii fără forme legale este **Statul** văduvit prin neplata sumelor la bugetul de stat și bugetele de protecție socială.

De asemenea, interesați în combaterea acestui flagel sunt și partenerii de dialog social:

- **Sindicatul**, ai căror membri suportă contribuțiile de asigurări sociale, sunt interesate să asigure un salariu adecvat și condiții de muncă corespunzătoare cât mai multor salariați, astfel încât să se ajungă la o reducere a sarcinilor fiscale asupra salariaților prin creșterea numărului de persoane asigurate.
- **Patronatul**, ai căror membri ce desfășoară activitatea în mod corect sunt afectați, pe lângă povara fiscală, și de **concurența neloială** creată de angajatorii ce utilizează muncă fără forme legale.

Efecte

Munca fără forme legale constituie un fenomen cu efecte nocive atât pentru angajat și angajator, cât și pentru societate, persoanele care desfășoară în prezent activitate fără contract individual de muncă fiind posibili asistați social de mâine.

A) Efecte asupra sistemului de asigurări sociale și asupra finanțelor publice

Acest fenomen, prin sustragerea de la plata contribuțiilor și a impozitelor corespunzătoare, are **implicații negative asupra finanțelor publice**, atât din motive fiscale, cât și sociale.

Trebuie subliniat că prin munca legală se realizează susținerea atât a **sistemului public de asigurări sociale, cât și a serviciilor publice**.

De asemenea, există situații când cei ce desfășoară activitatea fără forme legale sau cei ce beneficiază de aceasta au totuși acces la o serie de servicii publice sau de prestații publice (educație, sănătate, etc).

B) Efecte asupra cetățenilor

Munca fără forme legale pune lucrătorii într-o situație de precaritate evidentă, aceștia acceptând să muncească în acest mod din cauza unei nevoi vitale de subzistență, ca urmare a lipsei de acces sau a dificultății accesului pe piața muncii legale.

Precaritatea se manifestă de asemenea, prin salarii și prin condiții de muncă inferioare (cum ar fi timpul de muncă, condițiile de securitate și sănătate în muncă, etc), precum și **prin lipsa de protecție socială în caz de situații de necesitate** (șomaj, boală, etc).

C) Efecte asupra concurenței și asupra economiei

Agenții economici care utilizează munca fără forme legale concurează direct cu cei care își desfășoară activitatea în mod legal, ceea ce determină o **distorsionare a concurenței** în detrimentul acestora din urmă, care pierd din piață și se pot vedea amenințați cu dispariția.

Munca fără forme legale are consecințe negative și în cadrul economiei în ansamblul ei, întrucât persoanele ce lucrează „la negru” au dificultăți în privința accesului la anumite servicii (credite bancare, cumpărături cu plata în rate, acces la locuințe de

cumpărat sau de închiriat, etc.) ceea ce frânează consumul, activitatea agenților economici și, implicit, creșterea economiei.

Cauze

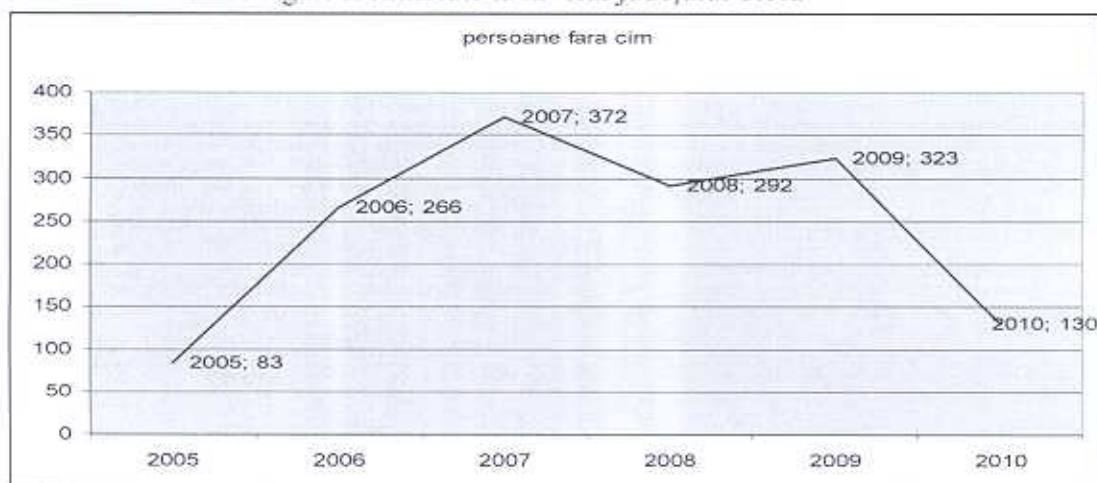
Dimensiunea muncii fără forme legale poate fi influențată de:

- fiscalitatea excesivă (în cazul în care angajatorii sunt obligați să plătească impozite ridicate pentru forța de muncă);
- existența economiei subterane;
- tendința angajatorilor de a obține profituri mari pe termen scurt;
- concepția greșită a unor angajatori în dezvoltarea afacerilor (tendința de a se pune accent pe cantitatea și calitatea producției și mai puțin pe capitalul uman);
- instabilitatea economico-financiară a unor întreprinderi private din categoria IMM-urilor;
- **vulnerabilitatea unor largi categorii socio-profesionale (mulți cetățeni găsindu-și greu de lucru potrivit pregătirii profesionale și experienței în domeniu sunt nevoiți să accepte să lucreze fără forme legale în domenii pentru care nu au calificarea profesională corespunzătoare, calitatea forței de muncă afectând, în final, și calitatea “produsului muncii”);**
- lipsa veniturilor pentru un trai decent, ceea ce îi determină pe unii angajați să-și ia un al doilea serviciu, de data aceasta fără forme legale;
- tentația unor pensionari, șomeri sau beneficiari de asistență socială de a obține venituri prin muncă fără forme legale.

Aspectele concrete sub care se manifestă munca fără forme legale sunt:

- înțelegerea dintre angajator și lucrător în urma căreia lucrătorul prestează munca în afara unui contract individual de muncă, fiind lipsit de drepturile și obligațiile ce decurg din acest contract;
- neîntocmirea formelor legale de angajare pentru perioada de probă;
- sustragerea angajatorului de la obligația legală de încheiere a contractului de muncă, deși acesta îl informează pe lucrător că lucrează cu forme legale;
- folosirea în mod ilegal a forței de muncă zilieră sau sezonieră.

Anexat se observă evoluția, în perioada 2005 – 2010 (primele 8 luni) a cazurilor de muncă fără forme legale identificate la nivelul județului Sibiu

În primele 8 luni ale anului 2010, la nivelul Județului Sibiu au fost identificate 130 de persoane ce desfășurau activitate fără contract individual de muncă la 69 de angajatori.

Pentru aceste fapte s-au aplicat amenzi contravenționale în cuantum de 388.400 lei.

Controalele efectuate au vizat următoarele sectoare de activitate: confecții, textile, alimentație publică, comerț, marochinărie, transport, prestări servicii.

Au fost organizate acțiuni de depistare și combatere a muncii fără forme legale în Sibiu, Mediaș, Avrig, Cisnădie, Șelimbăr, Agnita, Săliște, etc.

Instituția noastră notifică A.N.A.F. cu privire la toți agenți economici care au fost depistați că utilizează muncă fără forme legale pentru a lua măsurile ce se impun, conform legii.

De asemenea, este informat A.J.O.F.M. Sibiu cu privire la persoanele depistate că desfășurau activitate fără a avea întocmit contract individual de muncă.

Având în vedere cele prezentate, precum și faptul că munca fără forme legale a devenit, prin consecințele sale sociale și economice, un fenomen extrem de nociv, Inspectoratul Teritorial de Muncă Sibiu va continua să organizeze acțiuni de control, cu caracter inopinat, la angajatori în vederea identificării și combaterii cazurilor de muncă fără forme legale.

**Inspector Șef,
Szombatfalvi-Török Francisc**

